

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT

Szerkesztő:
GAAR ÖDÖN.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Teleky-ucca 5 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben hához szállítva, vidékre postán küldve:
Égész évre . . . . . 28 K | Negyedévre . . . . . 7 K
Félévre . . . . . 14 K | Egyes szám . . . . . 60 f
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük

Hirdetéseink díjszabás szerinti. — Nyitlár szerkezt.

A nyitlári és hirdetési díjak előre fizetendőek.

TELEFON SZ: 37.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

A KÜLÖGYMINISZTER a prágai nemzetgyűlésen febr. 19.-én kijelentette, hogy a cseh-országi és szlovénközi bolsevik propagandát a magyar kormány vezeti s ez Friedrich miniszter tudomásával történik és Friedrich az itteni bolsevikokkal szövetségben van.

gal csak a mi ügyünket fogjuk keresztülhajtani, csak a mi embereinket elhelyezni, csak a mi érdekeinket, hasznunkat biztosítani. Ez ellen a leg-határozottabb védelmi arcvonalba kell fejlődniünk. Tudnunk kell, hogy minden szép szó és újság-írói frazeológia mellett acsakodó ellenségek raja vesz körül bennünket s hogy a magyarságnak is voltaképp csak egy nagy kérdése, élet-halál problémája van: az, hogy megtudunk-e küzdeni a szemita-agresszivitással?

TESSÉK ABBAN HAGYNI AZ AGITÁCIÓT, a harcot, az agresszivitást. De addig, amíg ők abban nem hagyják, jogunk van minden rendelkezésünkre álló eszközzel szervezni a miénk csatasorba való állítását. Ez nem gyűlölködés, ez jogos és kötelező önvédelem. Figyelmeztetnünk kell a miénk, hogy vigyázzanak és ne engedjék magukat sem kifosztani sem félvezetni az októli, akiknek nyilván kiütött céljuk, hogy őket testben lélekben, vagyonban, moralban megnyomorítsák. Át kell törni az előítéletek falát. Vissza kell felelni a vádra, vissza kell felelni az igaztalan vádra, rá kell eszméltetnünk ellenfeleinket arra, hogy a naivság, az elbolondítás ideje lejárt, hogy durva ingerkedéssel a védelmi fegyvert kezünkől kiűzni nem engedjük. A népet, az ifjúságot pedig fel kell világosítani arról, hogy amint a személyes bántalmak embert gyűlölni s bosszút állni nem keresztényi dolog, éppen úgy s éppen annyira keresztényi dolog a leg-szentebb népvajak tudatos megrontóival szemben védelmi harcot folytatni.

Levelek a magyarsághoz.

Néhány levél jelenik meg itt, sorban egymás után. Ne kérdezzétek: ki írta, csak azt kell tudnotok, hogy tinektek írta, jó magyar testvére! Az első levelet az u. n. *középosztályu magyarságnak* címezte a szerző; a második levél — jövő számunkban — a *kisbirtokosoknak*, egy következő a munkásságnak fog szólni stb. — E külön címzett levelek külön jelennek meg, de mindnyájatoknak egyformán beszélnek. Aki hallja, értsen!

Szerk.

I. A középosztályhoz.

Szeretném, ha ez a levellem egészen kifejezné azt az érzést, amely betölt, amikor az irásához fogok!

Bűnösök vagyunk, osztályorsosaim! Ébredjünk! Ébredjünk annak tudatára, hogy mindent elvesztünk, ha most is ott folytatjuk, ahol a háboru, előtt abban hagytuk!

Bűnösök vagyunk! Mi az életünknek észvázadoknál azzal töltöttük el, hogy *harci* éretyekben gyakoroltuk magunkat, holott *munkában, tudományban, iparban*, a szakszerű *földművelésben* kellett volna inkább jeleskednünk.

Bűnösök vagyunk, de azt megtudtuk egyeztetni büszkeségünkkel, hogy az ipari munka előtt a *hivatalba* menekültünk, kerestük a sinecurát, az állam, a vármegye, vagy a bankok pénzén való megélhetést. Gyávák voltunk. Nem akkor voltunk gyávák, amikor életünket és vérünket kérték. Akkor hősök voltunk, sőt vakmerők, de gyávák voltunk, amikor a munkáról, főképp a meg nem szokott ipari és kereskedelmi, vagy a megunt gazdálkodó munkáról volt szó. Féltünk attól a munkától, amelyet uri büszkeségünkben nem tartottunk magunkhoz méltónak, vagy amelyet nem ismertünk, sőt meg sem akartunk ismerni.

*Észünk*ből sem éltünk valójában, bárha fejbéli, agybeli munkát látszottunk is teljesíteni. Észünk gazdag kincseit elajándékoztuk, ragyogó

szónoklatokra, pereskedésekre fordítottuk, s a lehető legliberálisabban engedték meg, hogy mások az ő eszüket a mi kárunkra a legjövődelmesebb munkában hasznosítsák.

Ezer éves multunkra sem voltunk olyan büszkék, mint — liberálisunkra. Ha valaki ezt csak fel is említette, lovagi pózba vágunk magunkat, menten kiejtettük a sajtót a szánkból, és ebben a pózban és ebben a magunkra kényszerített kábulatban szólanul türtük, hogy földünket, vagyonunkat, becsületünket bárki elvehesse. Azért, hogy liberálisok maradhassunk, mindent készek voltunk feláldozni: sajtót, képviselői mandátumot, meggyőződést, Istent. Kulturában, gazdaságban, szokásokban, erkölcsben behódoltunk azoknak, akiknek hódításuk céljára nem kellett nagyobb áldozatot hozniok, csak magukat egy kicsit okosabbnak és magyarabbnak feltüntetni, mint mi vagyunk és olykor-olykor diszmagyart ölteni — a kaftán helyett.

Bűnösök vagyunk! Vétettünk önmagunk és magyar fajunk ellen! Évtizedek óta elvesztet a magyar név becsülete széles e viládban. Léháknak, megbízhatatlanoknak, dologtalanoknak tartottak, mert a tudományos, gazdasági, ipari és kereskedelmi életben alig találkoztak velünk a nemzetek és akikkel — mint magyarokkal — találkoztak, azok — nem magyarok voltak, azoknak csak eltanult zengetes nyelvünk volt az egyetlen hitelleveleik, amelynek alapján magyaroknak mondották magukat!

Gyengék voltunk, bátrak sem voltunk, kényelmeseik is voltunk: elhelyeztük tehát garasainkat — a bankokba és azok vezéreire a mi összegyűjtött pénzünkkel csinálták meg azt a *tőkét*, amelynek erejével — kibotkát a boltunkból, műhelyünkől, földünkől. Nagy kegyesen egy kis kamatot juttattak ugyan, mint morszáleok, de ezért le kellett mondanunk elsőszülöttségi jogunkról, mint Ézsauknak az atyai áldásról. A mi pénzünk által létrejött tőke irányította gabonánk és földjünk árát és izzte ki szegényé lett véreinket a távoli szolgaság jármába!

Maradék magyar középosztály, osztályorsosaim, ébredjetek végre! Jelszavaitok legyenek: akarat, észbeli és fizikai munkára való vállalkozás kedv; önbizalom és becsületesség, egymás iránt és fajunk iránt való fanatikus szeretet. Ébredjünk! Legyünk művészei annak az új életnek, amelyre ébredünk, akarjunk élni, dolgozni és ezer és ezer okunk lesz az örömről! Ne hallgassunk a kishitűekre, ők a mi sajtóunkban nyilvánították az életben teljesíteni kezdett törekvéseink legnagyobb ellenségei! Bátor erővel vágunk neki a küzdelemnek, akarjuk a győzelmet és — meglesz!

A ruszin politika motívumai.

Szerettünk volna bele nézni abba a politikába, amelyet a ruszinok egy év óta folytatnak és amely politika a legutóbbi napok eseményeiben igazán érdekes meglepetésekkel szolgált. Részt annak a politikának megértése céljából, részint hogy a legutóbbi eseményeket eredet, vonatkozásában lássuk, fölkerestük a ruszin politika egyik képviselőjét, akitől egyes kérdéseinkre szives felvilágosítást kértünk. Arra a kérdésre: mi a távolabbi magyarzata a ruszinoknak a csehszlovák állammal való önkéntes egyesülésének, a következő feleletet kaptuk:

— A párizsi békekonferencia nekünk — a Kárpátok alján lakó ruténeknek, kisruszoknak — mint kisebbségi nemzetiségnek megadta az autonóm, örendelkezési jogot, kikötvén, hogy szabad választás útján egy kulturailag fejlett, anyagiilag teljesítőképes és számbelileg népes valamely szláv néppel társuljunk, annak védnöksége alá helyezkedjünk, örendelkezési jogunkat fel nem adva azzal egy állam közösséget alkossunk.

A vezető motívum e már erősebb szláv néppel való összekapcsolásban az lehetett, hogy magunk szegények és számbelileg kicsinyek vagyunk.

A párizsi békekonferenciának eme elvi kijelentésére, vezetői körünk a szláv népek közül a Cseh köztársaságot látták legmegfelelőbbnek, legalkalmasabbnak arra, hogy eme társulási összeköttetés vele megkösse. Mert a cseh republika népének kulturája, vagyoni teljesítőképessége s főleg magas fokán álló intelligenciája elegendő biztosítékot nyújthat arra nézve, hogy: 1) a kulturailag alacsonyívón álló elmaradt rutén nép kulturáját hitmárabb megalapozza; irányításával, vezetésével a saját hazájában meglévő mintájára mindennemű kulturintézménnyel ellátja; 2) anyagi teljesítőképességével eliminálni fogja a ruszin nép szegénységét; tökélt gyári, ipari, kereskedelmi vállalkozásokba fekteti be; szorgalmával nevelő hatással lesz a munkát kevésbé kedvelő ruszinra; magas fokán álló agrikulatúrát átülteti a ruszin földre, amelynek elérjett természeti, éghajlati flórái, kincsei milliókat érnek s végül; 3) a cseh nép általános magas fokán álló intelligenciája elegendő garanciának ígérkezik arra, hogy a nálánál számban sokkal kevesebb, anyagilag nehezebb körülmények között élő, kulturailag elmaradt ruszin nép önrendelkezési jogát autonómiáját tiszteletben fogja tartani.

— Nem számítottak-e arra — kérdeztük, hogy éppen számbeli kisebb voltuknál, szegénységünknel stb.-nél fogva ez az önrendelkezés úgy, ahogy azt általában értik, nem valószínű meg? —

— Arra nem gondoltunk és nem gondolunk most sem. A cseh nép magasfokú intelligenciája nekünk garanciának látszott és garancia most is arra, hogy ha átmenetileg pénzzel segíti, intellektuál eleminek nagy részét kölcsönbe adja is a cseh a ruszinak, azzal nem fog visszaelni, mert éppen intelligens voltánál fogva, megtudja érteni és fontolni: micsoda érzést faszatana az a ruszinban az önrendelkezési jogát konfiskálni akarnak.

Masaryk elnök és társai nem azért küzdöttek egy emberöltőn által, hogy amidőn nemzetük függetlenségét ünnepelethék; azt a kálváriát, amelyet addig ők jártak, most egy másik — velők rokon néppel járassák meg.

„Ruszinok! Testvérek! A Cseh, nemzet betarija ígérte” — mondja egy Plakát, melyet a cseh nemzet egyik exponense, a kormányzó és a tábornok írt alá — és mi hiszünk ebben az ígérletben; reméljük, hogy amit a cseh nemzet képviselője aláírt, azt úgy kell venni, mintha az egész cseh nemzet írta volna alá.

— Bizalmunk nem rendült meg, sőt éppen most hiszünk, most remélünk; a csehek oltalmát kérjük most is, hogy a belső életünk nyugalmát zavaró, vendéglátásra ide jött testvéreinktől szabadítsanak meg. Be akarjuk bizonyítani és a csehbe be fogják látni, hogy Ruszina — a ruszinoké kell hogy legyen! Ruszina földjén a ruszin kell hogy az ur maradjon!

— De némelyek az idegenek kulturáját föltétlenül szükségesnek tartják.

— Idegenből ideplántált kulturára — nincs szükségünk; ha pedig lesz rá szükségünk: megválogatjuk, honnan vegyük azt kölcsön. Azt mondják: a kárpátaljai kis orosz nyelv szókincse nem elegendő ahhoz, hogy azon egy magasabbívó kultúra alapjait lerakhassuk. Igen? Az Arisztoteles, Plato, Archimedes, Diogenes ókori bölcseségtől átvett bölcsesleti kifejezéseket nem-e eredeti műveltekben alkalmazza az egész világ. Matematika, algebra fisika, retorika, stílistika stb. tudományok alapvető terminus technikus kifejezéseit nem úgy használja-e az egész világ, amint azt eme tudományok igazságainak felfedezői először használták? A telegraf, telefon, ecrasit, canis familiaris, hexameter, barometer, ventilátor, privilegium szavakat és sok más ezret az egész világ a maga, saját, eredeti voltakban ismeri. Sőt! Amennyiben egy átlagos intellektuális bírő bármilyen nemzetiségű ember eme internacionalis — gyakrabban használni szokott szavak egyike-másikának jelentését nem tudná még meg is mosolyogni!

Ha a Kárpátok alján élő ruszin nép szókincse tudományos, intenzív értelemben vett kultúra kiépítésére elégtelen most, azon segít a ruszin nép intelligenciája s maga a nép; mire a ruszinok egyeteme, akadémiája meglesz. — meg lesz a megfelelő szókincs is; orvosok, jogi doktorok, sebészek, vegyészek, állatorvosok, mérnökök, bányászok stb. stb. fokról-fokra megtalálják ama kifejezéseket, amelyek a nemzet sajátosságainak legjobban megfelelnek.

Azért Galiciából jött testvéreink, más dialektusban beszélő atyafiank ne legyenek a mi *Mentoraink*. Ha eljöttek ide — a vendégjog alapján szeretjük, megbecsüljük őket, de ők is tiszteljük, respektálják a vendéglátó gazda jogát és házi, hazai törvényeit, szokásait.

Ne akarjanak a mi profétáink lenni — nem hiszünk ködbe vesző jóslataikban; ne akarjanak a mi apostolaink lenni, hiszen eddigi — a nép közzé dobott — a gyűléseken elmondott — igékkel csak éket vertek a ruszinok és ruszinok közzé, a meghasonlás, a bizalmatlanság magyárt hintették el az intelligencia és a közép közzé.

— Tehát a ruszin politika egyrészt a nagy-orosz kultúra ellen foglal állást és így ennek itteni terjesztőt is el akarja távolítani? És természetesen a csehok által?

— Igen! Ez így nem mehet tovább! Mi szeretettel öleltük őket keblünkre, mint fajttestvéreket, de most ügyelnünk kell már arra is, nehogy az ölelés közepette szívünkkel alattomos gyilkol járja át. Sőt minél tovább látjuk, hogy töltik való egyes megszabadításunkat kell kérnünk, sőt követelnünk, mert ezt kívánja életünk érdeke!

— Hogyan gondolja ezt a ruszin nép életkérésének?

Ugy, hogy a ruszin most kevesebbet dolgozik mint valaha; hogy többet iszik, mint bármikor annakelőtte; hogy politikai problémákon törí a fejét, gyűlésezik — gazdasága, szegénysége pedig pusztul; gyermekét nem járítja az iskolába; papját, jegyzőjét, kántorát kikergeti, pedig ezek nélkül megdől minden morális rendalap — s hogy ezek nap-nap mellett így történnek az az ő apostoli működésüknek az eredménye!

Amennyiben pedig eme apostoli ténykedés végeredményében az állam alap és felépítményének szilárságát, biztonságát veszélyeztetni, úgy hisszük a mi szeretet protektoraink, cseh testvéreink hivatalos köréi nem sokáig fogják túrni eme apostolkodás további ténykedését, hanem azt fogják mondani. Le és el a vitorlákkal! Majd ha mi az ő vendégeik leszünk, ők se túrják, hogy mi legyünk az ő házuknál az úk.

Svájci lap a keresztény Magyarországról.

A „*Courrier de Genève*” egyik száma vezetőhelyen közli dr. Rényi Józsefnek a magyarországi politikai viszonyokat ismertető cikkét. Rényi kifejti, hogy a magyar kommunizmus eszöje a parasztek antikommunista állásfoglalásának tulajdonítható. A szerző elemzi a magyar keresztény öntudat újjáébredésének okait és reámutat a nemzetközi szabadkőműves és sémi elemeknek a keresztény-renezánsz ellen a külföldi lapokban elhelyezett tendenciózus közleményeire.

A keresztény Magyarország, vagyis a lakosság 95 százaléka a keresztény renezánsz lobogója körül sorakozik. Bár a bolsevisták csaknem kizárólag izraeliták voltak, pogromra senki sem gondol Magyarországon. A magyarság csupán a magyar állam keresztény karakterét akarja kidomborítani, viszont egy rosszul értelmezett liberalizmus nevében a keresztény eszméket, intézményeket, egyházakat és a papságot támadni nem engedi. A szerző azután elemzi a zsidókérdést s reámutat arra, hogy az ott nem vallási, hanem politikai kérdés. A külföld e tekintetben gyakran tendenciózusan van informálva. Az izraelita egyházzal szemben toleráns a magyar. A magyarság keresztény szemléletének lényege az, hogy visszautasítanak minden ez ellen irányuló politikai inváziót.

A szocialisták egyébként a csaknem teljesen agrikulaturlakosság igen csekély töredékét képviselik.

Az elsodort falu.

Uj fizletágra talált a kapitalizmus kiépítésében oly nagy sikerrel működő nemzetiség. Milyen jövedelmező is ez a mostani kavarodás — némely embercsoportnak. Szinte kínálva-kínálja az alkalmakat a profitéhség kielégítésére. Itt van, teszem fel az Amerikából visszavándorlók tájékozatlansága a megváltozott viszonyok között. Soha fényesebb alkalom egy kis üzletre, csak épen lélek kell hozzá, aki lebonyolítsa.

A vereckeit szorosan csordamódjára beözönlött új honfoglalók, a „diadalmas faj”-nak az alkohol terjesztésében államilag biztosított és a legrongyosabb ruthén faluban is kapitalistává vergődő proletariát, zajtalan, de annál sikeresebb offenzívával dobátk át az őslakosság ezreit a földgolyó másik felére. A szülőföldjén honatlanná lett nép, évekig, évtizedekig tartó verejtékes munkában örölte tovább az életét Amerika mérgező bényáiban és izzón sorvasztó kohóinál. Vad, tanatikus honvágytól korbácsolva hosszú, kínzó évekán át, munkás dacba mered szemmel, megfeszült izmokkal, a bizonytalan reményről kábult aggyal, gyűjtötték, kuporgatták nehéz munkájuk eredményét. Centet centre, dollárt dollárra rakosgattak és reménykedő örmélm számítoták fáradt pihenésben a napokat, amikor a csillogó arany- és színes pirdollárokat visszacsereleik: piciny kunyhóra, szelid tehénkére s kint a faluvégén, a patak mellett, vagy lankás domboldalon, zöldelő földesekére. Nehéz munkában butult agyukban látták már kicsi falujukat, látták a mosolygó napfényes eget, látták hasadni a barázdat az ekeluzó tehénekké nyomában, a májusi eső után idén zöldelő vetést és mintha csengő kaszálást is hallottak volna. A mával nem törődtek. A jövőben éltek s a holnapért. A multat elfeledték s mikor egymásutáni fáradt vonzózással élték a napokat: a csillogó színes jövőt látták maguk előtt. A jövő volt a jelenük; az volt a holnapjuk. Közben multak az évek, repült az idő és sokan észre sem vették talán, hogy már elernyedtt az izmuk és megszükkült a hajuk. És az irigy halál, a munka, a küzdés, a fiatalság örök ellensége, nehéz kezét hányuknak tette borusan égő szemére. Egyiket a zuhanó szikla, másikat a robbanó patron, a többit, sokat, mérgező gázok, sűrítő gépek, tüdőrencsoló füst, por, mérég vitt le az idegen földre. És a karja, a lába, a szeme hányának maradt ott fizetesképpen: az aranydollárért. Ha kidült az egyik, tiz is áll helyébe. Harcoltak ők is. Hosszu, nehéz harcot: a munka harcát vívták. Küzdöttek a földért, kicsi falujukért, factornyos templomért... és most haza jönnek... meggörnyedt háttal, de csillogó szemmel.

Már várják őket. Régi ismerősök kaján vigyorgással elébük mennek. Szüret lesz most megint. Here ingyenelők fekete szüretje. Ravasz prédalesők sima vigyorgással intenek feléjük...

Megyek az utcán. Hetivásár napja. Egy kis embercsoport. Középen egy asszony. Piros fejkendője fáradt fakultsággal a szemébe hullik. Körülötte négy-öt piszkos köpenyegű lengyel zsidó lebzsel. Odamegyek hozzá: megkérdezem, mit árul. — Dollárom van, lelkem... Most jött meg a fiam, cserélni szeretném, kenyérré kellene...

Tovább megyek lassan. Az egyik kaftános utánam néz, félve s még hallom hogy mondja: ... hetvenért veszem...

... Hetvenért veszem... Ahogy megyek... tovább, mintha azt hallanám: ... ve-rejtéket veszek...

Gaár Ödön.

— **Gyermekvédelmi célra** a segély-alapok megpadtak; gyorssegélyre lenne szükség. Az úgvári jótékony egyesületek szappan-ajándékot kaptak. E finom kéziszipponokat darabonként 10 K-val óhajták árusítani. Kérjük a n. é. közönséget, hogy szappanvásárlásukkal az egyesületet emberbaráti igyekezetében támogatni sziveskedjék.

— **Dr. Vértés Sándor** orvos és fogorvos Nagyhid-utca 12. sz., I. emelet (Haraszthy-féle ház) rendelését megkezdte.

— **A zsupáni hivatal** értesíti a közönséget, hogy mindennemű igazolványi ügyekben feleket az úzhorodi zsupanatus kizárólag kedden, csütörtökön és szombat d. é. 8—12-ig fogad.

Miért nincs elég áru a helybeli hentesüzletekben?

A helybeli hentesüzletekben, amint azt egy hozzánk nével és adatokkal beérkezett írás állítja és bizonyítja, azért nincs elég áru, mert némely hentesek egyáltalán nem a helybeli fogyasztók számára ölnek és dolgoznak, a helybeliek számára vagy egyáltalán semmit, vagy csak nagyon keveset szolgáltatnak ki, áruiknak legnagyobb részét Perencesyén at más világtáj felé irányozzák, ahol többet kapnak portékáikért, mert ott az ittenihez képest még nagyobb a szükség.

Őlni eleget ölnek az említett hentesek, üzleteikbe is bevizik a húst, de részint csak néhány percre, hogy megmutassák és aztán azt mondassák, hogy elfogyott, részint csak jobb kiadósabb vevőik (a laci-perencesyék) számára, akik tudják, mikor kell érni jönni, részint pedig csak az áru alját viszik be az üzletbe, a többi, a legjavát pedig itokban szekérre rakják és amit fentebb mondtunk följebb dirigálják — Galicia felé.

Kérdjük: méltányos, helyes dolog-e, hogy valaki ipara címén ennek a városnak előnyeit, biztonságát, javait használja és egy idegen hely lakóinak szolgáltatásban áll csak azért, mert azok busán fizetik és ez a ráfizetés neki a helyi érdekek felül igen jól esik? Kérdjük: törvényes, megengedett módon történik-e a beszállító szalomanak és husnemének innen való nagytömögű elszállítása, ami egyenesen csak nyereség céljából és az iteni lakosság kijátszására és megrovíditására történik? Van-e ezekről az üzlemlékről tudomásuk azoknak, akikhez tartozik, vagy ha nincs, kin mulott az eddig, hogy a dologról nem tudhattak?

A hentesek némelyikének üzlete állandóan zárva van, pedig a bezárt ajtók mögött kifelé való szállítás céljából a legnagyobb munka folyik. Kérdjük, nem volna-e igazságos ezeket az üzlet-tulajdonosokat kötelességtől figyelmeztetni, meginteni és ha mégsem változtatnak eljárásukon, megbüntetni vagy a városból, mint amelyet nem akarnak szolgálni csak kiélnézi és kihasználni — kitoloncoltatni?!

Rumkiosztás.

A városi és megyei lakosság részére kiutalt rumot a Varga-utcai Rozgonyi szeszgyárban és Rothman Lipót Bozós-utcai rumgyárban osztják ki. Az előbbi helyen 40%-os kerül kiosztásra literenként 18 kor. áron, az utóbbinál 50%-os 22 kor. 50 fill. áron.

A 18 és 22:50 K-ás ár tudunkkal a kiskereskedők részére van megállapítva. A gyárosok részére megállapított ár a 40%-os rumnál 14 K és az 50%-osnál 17:50 K. Ebbe az árba a gyáros megfizet haszon be van számitva. A gyári ár és kiskereskedői eladási ár között 4 fill. 5 kor. különbözet, a kiskereskedői költségeinek, — mint a fuvar költség (vasuti szállítási költség is) szállítási veszteség, elfolyás, hordó használati díj, kezelési költség és a kiskereskedői haszon — fedezésére szolgál.

A most kiosztásra kerülő rum kiosztását az előállítási helyen maguk a készítő eszközök. Ők a hasznukat a 14 és a 17:50 K-ás alapárból már egyszer megkapták. Mivel a rum kiosztása az előállítási helyen történik, a rum árat további költségek, mint a vasuti és befavorozási költség, hordóhasználati díj, szállítási veszteség, elfolyás és kiskereskedői haszon nem emelik. Egyedül a kezelési költség jöhet számitásba. A kiskereskedői ár a felsorolt külön kiadások mellett is csak 10 literen aluli mennyiségnél érvényes. A megyei lakosság részére kiutalt rumot községenként 3—3 hl-es mennyiségben adják ki s mégis kiskereskedői árat számitanak fel. Tehát a gyárosok az alapárban már egyszer megkaptak hasznon felül még 4 fill. 5 koronát kapnak literenként csupán a kimérésért.

A város és az ungvári járás részére kiutalt rum mennyisége kb. 14,000 liter, melyből a 4 és 5 K-ás differenciából származó végösszeg kb. 60,000 koronát tesz ki.

Ezekután pedig kérdjük a kormányzóságot: 1) Jogosnak és méltányosnak tartják-e a lakossággal szemben, hogy Rozgonyi és Rothman szesz és rum gyárosok úgy az előállítási áron, mint a kiskereskedői áron, anélkül hogy az utóbbinak költségeit viselnék, külön-külön, kétszeresen megkapják a hasznot?

2) Ha a kiosztás az előállítási helyen történik, van-e joguk a kiosztóknak, ugys mint gyárosoknak, a kiskereskedői költségeket kb. 60,000 koronát, melyek nem terhelik őket, a fogyasztóktól bevenni?

3) Ha nem; akkor miért igen?

— g. ö. —

UJDONSÁGOK.

Tapasztó Pál. Pusztulunk, vészünk. Legjobbjaink, legkedvesebbeink közül ismét elvesztettük az egyik legeslegjobbunkat Tapasztó Pál temetkezési vállalkozó polgártársunk hagyott el. F. hó 25-én délután 4 órakor, öt temeték el csütörtökön 58 éves korában, házasságának 31-ik évében. Fáj a lelkünk, fáj utána, mert sok élő kellene különösen most abból a törekvő, feltétlenül megbízható, becsületes és művelt iparosfajtaból, melynek ő megtestesült ideáljai. Családjá lelkén még besem hegedt egy pár év előtt kapott méhbetegségen, már is új szenvedés érte őket a kedves férj és apa halála által. Isten vigasztalja őket és adjon az elhunytak csendes, megérdemelt pihenést. Nagy részvét nyilvánult meg temetésén. Ott volt az egész város. A Kath. Kőr és a Kath. Legényegylet, melyek közül utóbbinak választmányi tagja, előbbinek igazgatója volt. Testületileg jelentek meg gyászbá vont zászlóik alatt.

— **Magyarnyelvű tanítás az elemi iskolában.** Az állami elemi iskolában március 1-től magyar nyelvű osztályokat állítanak fel. Az I. és II-ik osztályban a tanítás tiszta magyar nyelven fog történni, a III-IV. osztályokban pedig heti 4 órában a szlovák nyelvet is fogják tanítani. Beiratkozások a Drugheti-terei elemi iskolában történnek.

— **A lebélyezett 50 koronás bankjegyek** és hó végéig maradnak általános forgalomban, mint fizető eszköz. E határidőn túl értékük megszűnik s beváltásuk március 1-től 31 ig az összes illetékes beváltó intézeteknél történik, április 30-ig pedig a prágai központi bankhivatalnál váltathatók be.

— **Rablógyilkosság.** Vakmerő és minden emberi érzésből kivetkőzött négy gonosztevő, hogy pénzhez jusson, meggyilkolta és kirabolta f. hó 22-én városunknak a Kaposi-utca lakó, közbecsületben és szeretetben álló egyik legszorgalmasabb kereskedőjét és annak feleségét: a *Schächter*-házaspárt. *Kovács* Julia cseléd segítségével a legnagyobb csendben juttatták be a rablógyilkosok éjfel körül a szerencsétlen házaspárhoz. Együttük egy *Mertvi* Eduárd nevű autókisérő a kapu őrizetere odakünn maradt, egy másik, *Loboda* István csavargó, kézben tartott bajonettel a házban vendégül fogadott *Herskovics* Sándor 18 éves perencesyi lakos ágya fölött állt meg és arra kényszerítette, hogy meg ne mozduljon, különben a halál fia lesz. A harmadik és negyedik, névszerint *Hafinecz* Gyula vasöntő és *Olenics* János gyári munkás az alvó házaspár szobájába hatolt, ahol *Hafinecz* Schächter, *Olenics* pedig a Schächter feleséget gyilkolta meg; előbbi erős kezének szorításával fojtotta meg a fakereskedőt, a másik a ruhával való fojtogatás közben még bajonettjét is beleszurta a szerencsétlen asszony fejébe. A gyilkosság után a gonosztevők kirabolták a házát és mintegy 60,000 K-át vitték magukkal, amin még akkor éjjel megosztottak — *Kovács* Julia cseléd, akit a gyilkosság felfedezése után azonnal elfogtak, kezdetben mindent tagadott, de ügyes rendőrkapitányaink kereszteléseire adott válaszaival még elég korán elárulta magát és így 14 órán belül a gyilkosokat is sikerült ártalmatlanná tenni, akik a *gyilkosságot* és *rablást* beismerték. Az áldozatok nagy részét mellett temették el.

— **Sakkverseny.** A Ker. Ifjak Kultur Egyesülete nagyszabású sakkversenyt rendez, melyre szívesen lát minden ker. szocialista testvért.

— **Az egyetemi hallgatók** jól sikerült kabarét rendeztek f. hó 25-én szerdán a városi színházban. A szereplők közül különösen *Kavasch* Erna és *Anna*, *Fodor* Bella és *Weinberger* Géza tündek ki.

— **A radvánci ifjuság** február 15-én tartott mulatságán *Neveczky* Antal 105 koronát felülfizetett.

— **A Ker. Szocialista Párt Női Szakosztálya** a március 5-ére jelzett felolvasást és ezzel kapcsolatos tisztviselő választó gyűlést a vármegyeháza nagytermében március 7-én (vasárnap) délután 5 órakor tartja meg, melyre a tagokat tisztelettel meghívja *Belépő* jidj. ninc.

— **A Keresztény Népkönyhának** egy román kath. nő szent Antalnak tett ígértései ki-folyólag 200 K-t adományozott. Ugyancsak a Ker. Népkönyhának 30 K-t küldött a siketnémák intézetében rendezett mulatság jegy megváltása fejében *Prokop* Antalné, 50 K-t pedig *Kiss* János Koncházáról. Hálásan köszöni a vezetőséget.

— **A Kath. Legényegylet** F. hó 22-én tartotta meg a kath. legényegylet évi rendez. közgyűlést, amelynek tagjai az elnöki megnyitót, a pénztárosi jelentés és a tisztikar valamint a választmány kiegészítése volt. A tisztikarba titkárnak *Korn* Sándort, jegyzőnek *Ujlaky* Józsefet, I. dékának *Orosz* Gyulát, II. dékának *Kállay* Mihályt, pénztárosnak *Molnár* Sándort, könyvtárosnak *Harajda* Jánost és *Póts* Istvánt választották meg. A választmányba a következő új tagok jutottak: *Pásztor* Lajos, *Sághy* István, *Janusovszky* András és *János*, *Szolnászy* Gyula, *Malinics* Péter, *Kiss* József, *Pribula* József, *Hannady* Mihály, *Foeremsky* Géza, *Késő* Lajos és *Horosz* Vince. A közgyűlést még febr. 1-re hivta össze az elnök, de mert az engedélyezés iránt beadott kérvény csak múlt hét péntekén (febr. 20-án) nyert elintézését, azért a tagokat csak a febr. 1-ére tervezett gyűlést elmaradásáról lehetett idejében értesíteni, nem pedig a közgyűlés megtartásának napjáról is. Így sokan nem tudták a közgyűlésen megjelenni, azért a tagok egy ötd. részének kérésére az elnökség rendkívüli közgyűlést fog összehívni. Ennek idejét minden taggal közölni fogják.

— **Ligethy** Sándor családjának lapuk utján az elmúlt heten a következő adományok érkeztek: *Határszéi* Újság 50 K, *Borsiczky* Béla gyűjtőívén 121 K, *Csuha* István 100 K, *Tomcsányi* István 100 K, T.-né 50 K, *Egy* úri nő 50 K, *Blánár* Ödön 15 K, *Három* tanítónő 100 K, H. I. 200 K, *Antal* Miklós 30 K, *Podlussányi* család 50 K, *Schneider* Gusztáv 20 K, *Pásztor* József (Tiba) 100 K, *Tanító* 10 K, *Pogány* Baba gyűjtőívén: *Pogány* Gerőné, *Sznisták* N.-né és *Kelemen* Sándor 20—20 K, ifj. *Tomcsányi* Ödönné és *Margócs* Aladárné 15—15 K, dr. *Szökéné*, *Nagy* Gyuláné, *Szuchanek* Józsefné, *Wassermann* Zs., *Szücs* Andrásné, *Rosenberg* D. fiai, *Csapó* leányok 10 10 K, *Karczub* Gézané 5 K. (Összesen 165 K.) *Iván* István (Nagyszelmenc) 20 K, *Leudár* László ig.-tanító 10 K. Összesen 1191 K.

— **Négyszeres gyilkosság a battányi erdőben.** Szirénfalva község közelében megrendítő rablógyilkosság történt. *Egy* Ferencet az erdőben lakó erdőkerülőt, feleségét, 7 éves leány gyermekét és szolgáját meggyilkolták, kirabolták s hogy a gonosz tett nyomait eltüntetessék az áldozatokat az istállóba hányták s rájuk gyújtották a házat és istállót. Az áldozatok egyes özegett részeit megtalálták. Egyelőre rablógyilkosságra lehet gondolni, de nincs kizárva az sem, hogy nem-e bosszu műve. A szerencsétlen erdőkerülők minden vagyonukja oda égett. Többek között a marhája is. Az áldozatokat valószínűleg előbb a házban gyilkolták meg s úgy az istállóba vitték, nyilvánvalóan azért, hogy az istálló padján levő széná és szalma égve jobban semmisítse meg a hullákat. — A tetteseket állítólag elfogták.

— **Katonaruhák viselése.** A legújabb rendelet értelmében a leszerelt katonák a katonai ruhák közül viselhetik a nadrágot, ugyszintén a kabátot is de csak hajtóká, sújtás és megkülönböztetés nélkül, fejükön azonban csak civilek vagy kalapot viselhetnek. A rendelet ellen vétőket a csendőrség letartóztatja s szigorú büntetésben részesíti.

— **A helybeli zsidó-ifjak** március 6-án a Koronában jelmezcs purini batyubált rendeznek.

— **A famunkások sztrájkja.** A famunkások magasabb bérkövetelések miatt a múlt héten sztrájkba léptek. Az elmúlt pénteken délután 3 óratól 7 óráig egyeztető tárgyalások folytak a munkaadók és munkások között *Szutoris* rendőrkapitány hivatalában, aki elismerésre méltó tapintattal és igazságérzettel vezette a tárgyalásokat. A munkaadók és a munkások kollektív szerződést kötöttek.

Népsík
ogkrémek

Bidiklikók
eszalók

Inggombok
ngkek téli

Email
edények

Darálok
ézsák

Evőszközök
gérifogók

Roocooc
haták

és mindenféle cosmetikai pipere-cikkek nagy-bani és kicsinybeni raktára Széchenyi-tér 15. szám alatt (Kispiac), *Glausius* hentes mellett.

— **Rablóvilág.** Stern Pinkász poroskőlakost ismeretlen tettesek a domonyai országoton meggyilkolták. Azzal az egyetlen lövéssel, amellyel őt megölték, kocsisát is súlyosan megsebesítették. — **Roth N.** Árpádvézer-utcai kereskedőt a daróc országoton megtámadták, 15.000 koronáját elrabolták és kegyetlenül elverték. A büntösök már kézzre kerültek; katonák voltak.

— **Egy szegény asszonyok** a múlt héten kimutatott 175 K-n kívül e héten még egy 10 K-s adomány érkezett és pedig Czaplucis kisbereznei jegyzőtől. Az összeg — 185 K-t — Wilcesek Erzsike által rendeltetési helyére juttattuk.

— **Magyarországi hírek.** Günther Antal, volt igazságügyminiszter, a Kuria elnöke 73 éves korában meghalt. — A budapesti egyetem tanácsa előterjesztést tett a diplomás kommunista vezeték ügyében, hogy ezeket fesszák meg diplomájuktól, mert a doktorrá avatásokról tett esküjüket megszegték. — A budapesti választásoknál 180000 munkás és munkánő szavazott a keresztény párti jelöltekre. Budapest munkásságának csak egy törpe kisebbsége tartózkodott a szavazástól.

— **Fényes László** huszonkét izbeni sajtó utján elkövetett rágalmasáitért felelősségre vonják. Fényes a Tisza-gyilkosság ügyében jelenleg vizsgálói fogságban ül. — A román csapatok megkezdtek a Tiszántul kiürítését. A csapatok e hó 24-én hagyták el a Tisza-vonalat. Március első feléig a Vásárosnamény, Debrecen, Püspökladány és Hódmezővásárhelyi vonal szabadul fel. Március végéig a román csapatoknak Nagyrománia területére kell visszavonulniuk. — **Értesülések** szerint f. hó 27-én egy magyar tisztből álló bizottság érkezett Debrecenbe, a város átvétele céljából.

— **Rotterdam** és párisi jelentések szerint a békekonferencia felülvizsgálta a magyar ellenjavaslatokat és elvben hozzájárult a románok által megszállt területeken ejtendő népszavazáshoz. Vegyes bizottság fogja felülvizsgálni, hogy mely területeken legyen népszavazás. A bizottságban Magyarország képviselői is helyet foglalnak. — **Mielőtt** a párisi konferencia elkészülne a végleges választással, az összes ellenjavaslatokat letárgyalja a londoni konferencia. — **Magyarország** szabad utat kap Fiuméhez és ugyanazon elbánásban részesül, mint a többi államok. — **A párisi L'Humanité** írja: A magyar békeszerződésen messzemenő változtatásokat kell tenni. — **Az angol** „Daily Telegraph” úgy értesül, hogy a magyar békeszerződést módosítani fogják.

A „Népszava” szerkesztőjének, Somogyi Bélának meggyilkolása ügyében a nyomozás nagy apparátussal folyik. Az automobil számát és az egyik tettes nevét már megállapították. Horthy fővezér a szociáldemokraták kiüldözését biztosította arról, hogy a tettesek megkapják méltó büntetésüket.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfák gondozásáról.

A figyelmes szemlélőnek bizonyára feltűnt, hogy a míg elhanyagolt szőlőt csak elvéve lehet látni, gondozatlan gyümölcsösökkel lépten nyomon találkoznunk.

Ennek okát könnyű megmagyarázni. A gyümölcsfa ugyanis magára hagyva is meg-hozza jól termő éveken valamelyes termését, a szőlő ellenben rendszeres munkáltatás nélkül éppen semmi hozamot nem ad.

Pedig a gyümölcsfa, ha kellő ápolásban részesül, nemcsak hogy sokkal tovább él, s nagyobb eredménnyel örvendeztetni meg gazdáját, de különösen minőségben messze felülhaladja a nem gondozott gyümölcsfák termését.

Hogy erre nézve példával szolgáljak, a háboru előtti éveken jó fajta, kézzel szedett és szépen fejlett alma mmázsájáért megadták 30–40 K-t, ugyanazon fajta, de slány minőségűért pedig alig lehetett kapni 8–10 K-t, ha ugyan egyáltalán akadt reá vevő, s nem kellett azt a házi állatokkal feleltetni.

A kis fáradság tehát, melybe a gyümölcsfák gondozása kerül, igen kifizeti magát, — megfigyem itt, hogy csak az első évben ad nagyobb munkát az elhanyagolt gyümölcsösök rendbehozatala, a következő éveken a munka oly csekély, hogy a trágyázás és hernyózástól eltekintve a tulajdonos egy-két holdas gyümölcsösben, csupa kedvtelésből maga is elvégezheti azt.

De végül elő a teendőket sorrendben. Strépen álló fák, melyek koronája egymásba nő, egymástól vonják el a levegőt és világosságot, s gyökereik a táplálékot, ezek közül egy-némelyiket töben kivágjuk. Ez ugyan drasztikus kúra, de eredményes, mert ha pl. 10 sűrűn álló fa helyén csak 5–6 marad meg, ezek több és jobb termést fognak adni, mint a 10 együttvéve.

Aztán a gyökerekből előtörő sarjakat távolítjuk el, melyeket különösen a szilvafák szeretnek növelni.

Ezek a sarjak ok nélkül fogyasztják az anyafák tápnedveit. Irítokapával kell őket kivagni. — Ha szükség van rájuk, akkor a szebb példányokat gondosan (minél több gyökérzettel, kiássuk, eliskolázzuk 2–3 év múlva állandó helyükre ültetjük).

A fa tövéből előtörő sarjak körül először a földet eltávolítjuk hogy azok kiindulási pontjához hozzáférhessünk, aztán töben lemeteszük, s a földet ismét helyére huzzuk Ha csak a föld színe felett vágjuk el a sarjakat, nem végeztünk alapos munkát, mert a földben maradt csontokból termédek új hajtás fog előtörni.

A korona rendbehozatalánál arra kell törekedni, hogy minden ágat és galyat a napsugár és légiárat szabadon érje, mert csak ez esetben képződik elegendő gyümölcsrügy, s csak így képes a gyümölcs kellőképpen kifejlődni s beérni.

E végből a sűrűn álló ágak és galyakat kivágjuk, eltávolítjuk, továbbá azokat, melyek egymást keresztezik és sűrűlnek, s melyek a koronába benőnek, végül minden szárazágat és csonkot, melyet a szélvihar vagy emberek törtek ki, úgy szintén a látvány és vízhatások ha ugyan utóbbiak egynemelyikére a korona újja képzése céljából nincs szükség, ugyancsak eltávolítjuk. Oda kell törekedni, hogy lehetőleg egész ágak vagy galyak távolítsanak el, vékony növényeket, hajtásokat és vesszőket hiába vágunk ki, mert az itt újból kisarjadzó hajtások egy év múlva ismét elsiroírók a koronát. — Eles fűrésszel és kessel fogjunk a munkához, mert rossz számmal csak tépjük, zuzzuk a fát, s az így ejtett sebek soha, vagy csak sokára gyógyulnak be.

Százály az, hogy minden ágat, galyat töben kell eltávolítani, hogy semmi csonk ne maradjon, mert a csonk nem képes befornni, s idővel a fa korhadását idézi elő. — Ha egy ágat le akarunk fűrészelni, akkor az ellenkező oldalon is vágjunk be a fűrésszel, nehogy a lecső ó a kérget is magával ragadja és így tátongó sebeket okozzon. Felfelé néző ágakat nem függélyesen hanem rézsút — házfedél formára — vágunk le, mert így kisebb lesz a seb, s hamarább begyógyul. — Ha az ejtett seb körül fattyuhajtások vannak, ezeket meghagyjuk, mert nedveket vonnak magukhoz és így a seb beforrását elősegítik. Milyhely azonban a seb benőt, ezeket is eltávolítjuk.

A sebek zseleit ezután éles kessel simára faragjuk, a sebet oltóviasszal vagy fatapasszal bekentjük.

Legprimítivebb fatapasz a jól kigyúrt sárga agyag, ugyananyai szarvasmarha trágyával keverve, de ez hamar lecsik a sebről.

Az alább következők már jobban tapadnak, 2 rész friss szarvasmarha trágya, 1 rész agyag, 1/2 rész szilít fahamu s 1/2 rész vastag terpetin, vagy 90 rész fekete-szurok 10 rész zsír.

Tiszta közsén vagy fakátrány is igen jól konser-válja a színtát és sokáig rajta marad a seben, de előbb 2 óráig vastagkében melegíteni kell, hogy az ártalmas gázok elillanjanak — Tiszta kátránynak az előzetet (háncsot) érni nem szabad, mert különben elcsök elhanyag. Hogy a tapaszok sokáig helyben maradjanak, lehet a sebeket rongydarabbal vagy vastag papírral bekötni.

Tavaszkor, csontmagu fákon, minél kevesebb sebet kell ejteni, mert megfagyolást kaphatnak, hanem hagyjuk ezek metszését őszre; cseresznye és diófa egyáltalán nem szereli a metszést, azért ezeknél csak a legelkerülhetetlenebb metszéseket eszközöljük, s azt is őszkor.

A fa törzsében található odukból a korhadékok kitisztítjuk egészen a színtáig, s az üreget kő és tégladarabokkal és vakolattal beépítjük. Ez által a további korhadást megátoljuk és a fa még hosszú ideig termőképes lesz.

Felcsiperedett kéregrészeket és mohákat a törzs és vastagabb ágakról tompa kessel levar-karjuk. Ehhez a munkához gyermekeket is lehet alkalmazni. A hulladékokat a földről gondosan összegyűjtjük és elégetjük, mert ez sok rovar, petét és bábót tartalmazhat. A vakarással letisztított helyeket metszetejfel (melyhez kevés agyagot, hamut és szarvasmarhatrágyát keverünk) bemészaljuk, ez által a még ott maradt rovarok és moha elpusztulnak, s a fa törzse a világosabb szín miatt nem fog hirtelen felmelegedni, s nem kap fagyfoltokat.

A hernyőfészkeket tavaszkor mielőtt leszed-jük, nem anyira a törvény rendeletéből, hanem saját hasznunk miatt, hogy a hernyók le ne legeljék előlünk a termést. A hernyőfészkeket a földről felszedjük, s elégetjük, mert e nélkül hiábavaló munkát végeztünk.

Ugyanekek kivágjuk a netán található fagyongyot gyökereitől, s leszedjük a fán elszáradt gyümölcsöt, mert ez utóbbi sok növényi betegségre csiráját rejti magában. — A vértetűt külön fogjuk tárgyalni.

Ezekből láthatja az olvasó, hogy, a faápolás semmi különös szakértelemet nem igényel csak egy kis buzgalmat és éles kerti eszközöket.

A fák trágyázásáról, idősb fák megfijítá-sáról és átoltásáról más alkalommal fogok értekezni.

Bornemissza Zoltán,
nyug. áll. fatervezési felügyelő.

NYILT-TÉR*)

Nyilatkozat.

Az ungvári Cionista-egyletnek néhány tagja és nem tagja, kijelentjük, hogy mi, cionisták semmiféle néven nevezendő batyu-hált nem rendeztünk. Azonban, ha akadna cionista, mely részt venne az ilyen bálon, az csak álcionista, mert a cionizmus-eszme összeférhetetlen mindenféle néven nevezhető báli eszmével.

Wolf Sámuel.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Percseny. Véleményünk általában kedvező, de verset csak ritkán közölhetünk.

Sz. V. F. Nagyobb társaság előtt felolvastuk, hosszúnak találtuk és témáját nem elég szerencsének. A korzon úgy sem lehet segítő.

Polgár. Az inkriminált kifejezést Reb Mayer Litvák unokájának Kiss Józsefnek a lipótvárosi irodalmi körökben is elismert irodalmi tehetségnek „Simon Judit” című alkotásából vettük; ahol ez áll: Simon zs.-ek-nál minden esztendőben . . . stb.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonainknak, jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik feltehetően félrem, és szeretetlő apánk elhalálozása alkalmával részvételükkel igyekeztek fájalmunkat enyhíteni, ezuton mondunk hálás köszönetet. Ungvár, 1920 febr. 28.

Tapasztó-család.

MINDEN HÁZBAN OTT LEGYEN A

CSALÁDI NAPTÁR!

Olcsó pénzért jó olvasmányt szerezhet!

Falusi ember abból tudja meg, hogy milyen időre számíthat!

Mindenütt kapható!

VIDÉKI viszontelárusítókat keresünk!

KERESEK

a város közelében zöldséges és veteményes kertnek való

FÖLDET

bérbe vagy részért. Cím a kiadóhivatalban.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgy-közönséget, hogy

NŐI-

DIVATTERMEMBEN

izléses kosztümök, ruhák és blou-sok olcsón készülnék. Tisztelettel Prenyó Béláné. Széchenyi-tér 17. szám.

Gazdasági szekér

teherfuvarozásra kiválóan alkalmas, eladó

Széchenyi-tér 5. sz. a.

Eladó kisbirtok!

Zemplén vármegye nagymihályi járásában

Füzesér községben

21 kis hold legprimább minőségű

szántóföld

és esetleg egy belsőség házzal szabad kézből eladó. Értekezhetni:

Ungvár, Drugeth-tér 6. sz.

Eladó egy nagy ruhánagyorló, három szarvasagancs, 20 db óragancs igen szép táblákon és egy vadászfegyvertartó ráma fogással. Továbbá egy kétszázéves puska-porartó, melynek párja a Magyar Nemzeti Múzeumban van. Cím a kiadóban.